

شرائط اشتراك :
 سنه لکي ۳۰ ، آلتی آبلانی
 ۲۰ غروردر

ممالك اجنبیه ایچون :
 سنه لکي ۱۰ ، آلتی آبلانی ۶ فرانقدر . اعلانات
 ایچون اداره مأموری محمدذهنی بکه مراجعت ایدیلیر .

۶ تشرین اول افرنجی ۱۹۱۰

۲۳ ایلول ۱۳۲۶

صاحب امتیازی
 شهنذر زاده قابلی
 احمد علمی

اداره و تحریر محلی :
 جفال اوغلی جاده سنده دائرة مخصوصه در .
 مخبرات صاحب امتیاز ایله جریان ایتمه لی در .

نسخه سی هر پرده ۲۰ یاره در .

۲ شوال ۱۳۲۸

ایدن ، سیاه ، ایلی فقط مهیب بر جلری ، معوج ، کیرلی سواقارلیه بو شهر ، کونشک دها کشف ، دها عاقل ضیالری آلتنده بر بهت متعجب ، بر ناطقه لال بر کتابه تاریخی ، ظن اولنه بیلیدی .

بیلم ، .. خاطر اتمی قاریشیدیردیم زمان بکا اوله کلیور ، که قلبده حالا برقیه تأثیر مخوفیتیرمین بو مملکت پک قورقونجیدی . ایلک زمانلر بکا غادتا بر وهم مرضی ویرمندی . او قدرکه کولکله لری دها قویو ، دها مبذول چاتلاق صوسز طوبراقلرده تمضو ایدن ، بی تاب اشمزازلر کوسترن اولر بکا سانکه قبل الطوفان برر مغاره حسنی ویریدی .

ویاض جارلریله صیقی صیقی قپانان ، فقط چهره سنه مقابل آقسام سفلیه منی آچقده بر باس خیا کورمه من قادیلر کوروردم که بیاض برخیا ، یورومکدن زیاده آقان بر اولو احتراز و حرکتیه بورالره داخل اولوریدی بو مدھش شهرده هر شیدن اول هر شی بوغان طبیعتندن چقاران ، حتی بتون صفوتلره ، حسن نیتلره بر دنک بی ناموسی ، بر مال خیانت ویرن متعجب بر سکونت ، آچی آچی دوشون بر صحت بی زوال واردی . پنجره مزدن باقدیم زمان قیزغین کونش آلتنده سانکه درینلشن سواقارلر کیکلری دریلری بیرته حق قدر ضعیف ، طرزمنشی و حرکتلری بر تابوت صالیتینسی آکدیران انسانلر کوروردم ، اوزون رنکسر ، کیرلی صاجاری آلتنده چهره لری دها صاری دها قیدی کورونوردی . آياقلری چیلانقدی و اوقدز سسز یورلردی جاده نك اینجه روز کارلره قیامتله قویاران غبار اصفری اینجده برر سراب ذیروخ عد اولونه بیلیدی .

فقط ، بونده هیچ بر فوق المادک یوقدی : بو خلق او قدر متعجب ، اوقدر هر نك ، ویکنشق ایدی که اینجاردن بالکزر آرده سرده کچن مرکب سوارلری فرق اید بیلیدیکز !

بالکزر هینده بر مال بر دنک ماتم واردی ، بر یأس واردی ، که آياقلری سیقان بر زنجیر اولدینی حالده هینک اسیر ، هینک مظلوم اولدینی آکلامقده تردد ایتمزدیکز .

بو بر سسز . هیجانلر فورطنه ایدی . بونکله برابر بونلر اینجده بر قادی نظر دقتی جلب ایتشدی : بو قادی دیکرلرندن دها سرائر نما ، دها مریض ، دها ضعیف و فقیر ، و بیلم نمدن محترز مایوس ایدی . قتالی ، قیر صاجاری آلتنده سونن کوزلری داتما یاشلی کورونوردی . بیلم ، بالکزر بکامی عیان اولوردی ، که دیکر خلق وجودندن خبردار دکالرمش کچی اوکا لاقید قایلریدی . هر کون کوروردم . یا سواقارلر توزلری اینجده سورونوردی ، غالباً دینجی ایدی بر شیار میرلانیردی .. یاخود بر قبونک کولککسند جوهرلر ، ساتارجه دوشونوردی . ویاض . فقط آرتق فوق الماده کیرلشن جاری — بویدن بویه پاملریه رغما — سیاه ، اینجه باجقلری ستر ایدمه چک قدر

والله حد ایدیکز ، زنهار نعمت الله شکر ایتسنی بیلمه من نانکوردلر دن اولمایدیکز . بر طاقم شایه دار وجدانلر ، بر سوری انسان شکند شیطانلر ، سزی مایوس ایتک ، تمیز قلبیکزه ربب نومیدی صوفق ایست و « فلان ناظر شویله یامش ، فلان ذات عاجز ، فلان مبعوث شویله یامش ... » دیر .

ای دین قارداشلری !

بزم مقدراتم آرتق عمر وزیدک پیوسته شخصیتی دکلد ، بن سزه ظلال و خیاله بکزه من اشخاصدن دکل ، شخص معنوی ملندن ، نفخه قدرته حیات تازمه بولان ملندن بحث ایدیبورم . بن سزه « اسلام دیریلدی ! » دیبورم . بو حالت محمودی کورمه من اوچقاسی کوزلر دکلی ایدی که دور ذلت و استبداده ، او دنک ظلمک اوکنده حشوعانه سوزولر ، ظلمی عدالت ، کفری شریعت کوریدی ؟ شیمدی نعمت حریت و مشورت علمنده سوز سوبله مک ، شریعت قالدیور دیکه جبارت ایدن کیرلی آغزلر دکلی ایدی که اسلامی قهر ایدلر حقند داستان مداح و ستایش قوصیوردی ؟ اومنافلر ، شریعت غرابی استخفاف ایدن اولموانلر ، آلارنده حکمنی لنو ایتدکاری کتاب دیلارنده قوزی قوری بر سوزدن . ملتی قاندیرمق اینجون برواسطه دن عبارت شریعت فقط یورده کارنده بالکزر احتراض و مامت اولان اودیلر دکلی ایدی که شخص معنوی اسلام قان اغلارکن ، ایتاره آتیلان کیک پارچه لری کچی ، اوکارینه آتیلان آلتونلره ذوق و صفا ایدیبور و کولیوردی ؟

ای دین قارداشلری !

نعمت الله قدر و قیمتی بیلم ، جناب حقه حد و ثنا ، یکدیگر مزه عفو و صفح ایله وکل مودت و تمامی اخوتله معامله ایلم و « واعتصموا بحبل الله جميعا ولا تفرقوا واذکروا نعمت الله علیکم اذ کنتم اعداء ، فالت بین قلوبکم فاصبحتم بنعمته اخوانا » امر صدائینی ورد زبان مخالفت ایدلم . والسلام علی من اتبع الهدی .

شهیندر زاده فلهلی
احمد حلمی

وطن

[زمان استبداده]

چو جقدم زرده ، اولدینی تخطر ایدمه مدیکم ، بلکه سیاره بدبختمک ال غریب ، ال حساسیت نواز بر کوشنده نایس ایداش ، اوزاق ، مرتفع طاغارک سایه هم و محرمیه بر سکون ، نامتناهی ، سراب انکیز بر سما آلتنده کیجه لک اسرار ضیایله مذاب متراخم و صولوق افقاری داتما بر کذب خندان ایله متباعد ، اسکی ، خراب بر شهرده اقامت ایدیبوردق . بلکه ، بر بابل ، بر نینوا ایدی . طوبراقلدن بنالری یانیق ، یقیق دوکوک ، بر خنده یأس آمیز ایله صیریتان بارولری ، مازغالرندن سرین بر باد حیا آلود فرار

ظالمرمز ، اللهدن قورقمدن ، نجی ذیشامزدن اوطانمندن ، ربمک ال قطی امرلری پاکلش معنالره تحریف و تاویل ، ظلم و استبدادی تجیل ، زمین ذاتی تقیل ، ایدیبور ، حق یولنی بر اقلش ، ابلنسک ایزینه کیدیوردی . یکانه عبادت ، قدره قهاره استبداده ثنا و دعا ، یکانه فضیلت ، کذب وریا اولمش ، میدان اقبال سالوسلر و سرائیلرله طولش ایدی .

برفته قلیله اشقیدان معادا عامه ملت سفیل و محتاج ایدی . فقط دهشت اوراستنده که هرکس مسعود کوزونک ، قلبی قان اغلارکن ظاهر آکولکله مجبور ایدی .

بیراملرمز ، ال بو یوک ماتم هنکامه سی ایدی . اکثر افراد ملت ، ارتق اکتسا ایدمک پلاسپاره بیله بولامازکن ، اشقیانک آتلی ، ایتلری بیله صیرمالره بورونبور ، آج بر اقیلان عسکرلرمک ایسه یرتیق البسه لرندن ، کونشدن یامش ، صوؤقدن طومش وجودلری کورونوبوردی .

نیجه اولرده ، نه اولدینی بیلمه من سوکیلی بر اوغول ، بر قارداش ، زندانلرده ایکله ی بر بابا ، منفارده چوروین بر فوجه ایچون کیزلی کیزلی کوز یاشلری ایشار و فقط هرکس یاشنده یته دعای جلاد تکرار ایدیلوردی

بر طرفده ال مکروه بر ذلت ، ال مدھش بر سفالت ، دیکر طرفده ال ذلیجه بر سفالت ، ال بکرنج بر حشمت : ایشته اووقتکی هول انکیز حالت ، ایشته اووقتکی حالت ملت !

ای دین قارداشلری !

شیمدی جهانی غلغه شمر امیددی طولدیریور . شیمدی یورمه کارمزدن قوپوب کان بر زمزمه لاهوتی : یوکسل ! مسلمان ! دیبور . وجدانلر مزدن یوکسلان بر نمره مهیب : نصر من الله وفتح قریب « سوبلیور . سوکیلی هاللز ، رؤس اشتداد اوزرندن ، یوکسلرندن ، بزه انوار بشائر یاغدیوریور ، بر نسیم حیات بخشا ، باشند باشه عالم اسلامی تلطیف ایدیبور . بر بهار آتیاه ، محتلی قیشک کیکیکنی خبر ویریور . راستقبال فیض آوری بشیر ایلور .

هنوز مقدمه انتباهده بولونیوروز . انظار حشمتکزه آنات مساعی و مشکلاتی احتوا ایدن بالکزر بوکونکی حاله دکل ، بزه موعود اولان آتی شرافتالک ، او بارلاق و شرفی استقباله عطف ایدیکز . عشق اعتلا و حریتله ، سودای دین و ملیتله متزین اولان وجدانلر کوریورکه : یوزلره ملیون انساندن متشکل برکتله ذی هیئت ، سطوتی و فقط مسالترور بر هیئت متحده اخوت میدان کتیرمش ، ابلنس تفرقه و عداوتی بوغازلامش ، رأیت اجلانسه « اعمال المؤمنون اخوة » یازمش ، علمی سرتاج افتخار ، جهلی رد و انکار ایتش ایشته استقبال اسلام ... ایشته استقبال.

ای دین قارداشلری !

ایشته ماضی ، ایشته حال و ایشته استقبال . بوتبدل عظیمه منی ، بو انقلاب ذی حشمتی کوریکز

فنیسی هرکس بيلمه چکي غيدانده در . فقر ، اجتماعيون طرفدن ايکيه تقسيم اولوغشدر . فقر طبيعي وحقيق و فقر صني ومدني .

کمال افتخارله سوله رزکه بزده فقر حقيق ، اوروپايه نيتله چوق آزدور . فقر طبيعي وحقيق ، بر انسانک ادامة حياتي ايچون الزم و ضروري اولان غدادن محروم اولقدر بويه بر حالي اولوم نعتيب ايدر .

خدایه يوزيک کره حد و ثنا اولسون که مبارک وطنمده «آچاق» دن اولن کيسه ايشيديله مشدر . بر قسمي عليل و غمير اولديني ، ديگر قسمي قبل و مسکين بولونديني ايچون کد عياله کيسه منه من آدمير مملکتزده يوق دکدر . لکن شفقت اسلاميه دکل بني آدمک ، نوما مغرقي محقق حيوانانک بيله آچاقدن اوله منه رمانداده اولماز .

دعک فقر حقيق امطان اسلاميه ده يوقدر . لکن اوطان اسلاميه قدر فقر صناعي ومدنيه ميتلا پرل آزدور . فقر مدني ، ايجابات مدنيه يي زينه کتيرمه کافي ثروت و وساطله عدم مالکيت ديمکدر . ايجابات مدنيه کي بلای باشايلري «هيئت اجتماعيه» عايدني اعتباريله اردو ، دوغانا ، امور نافه والحاصل و پرکوزک مصروف اولديني آلايش مدنيه در . شخصه عايدني اعتباريله «ذوق» راحت ، وساهت «امالارندن حصوله کلن احتياجات احتراساندر .

بوتيريق کوز اوکته آليسه ق ، وطن عثمانی ک «حقيقه» فقير ، چوق فقير اولديني تسليم ايدمده ز ، شوقدرکه بوتيريه ، مانک کچيرديکي ادوار انحطاطيه سبيله علوم وصنایيه پک کري قالدیندن ، منابع تروتمزدن استفاده ايدمده کيزدن واردانمزدن فضله صرف اختياريه مجبور بولونمازدن ايلري قابورکه شوخالده «عثمانیلفک» بکون ميتلا بولونديني فقر موقت ديمک اولور .

بیم افکار ونظريات کوره بکون بزده مشهور اولان فقر مدني ک «قواعد تکامل و تدريجي معايير» بر صورت سريمده اندفاع اجتماعي بزم ايچون برنمستدر . ذرا فقر مدني ک غير طبيعي بر صورتله اندفاع اجتماعي ، بوتون منابع طبيعي تروتمزک «حال حاضرده کي امکانه کوره» تمبير آخرله هپ اجنيلر واسطه وسمايه سيله ايشلهديله منه متوقدر . بوايه موت بر زمان ايچون بزي فقر مدني قورتازر و تروتمز ايدمده بوشرائط دائرمنده حاصل اولان ثروت پايدار اولماز . بويه بر تروتمزک محو کون صوکره هم مدني وهم حقيق فقر دوشک اضطرارنده قالاچق برماني ايه قورتارمق امکاني يوقدر .

شيدي شونظريات حقيقه راز ايضاحات و برم . واولا اشخامي اله الالم . اوروپايلري «شخص individu» اعتباريله يوزده طفسان درجه منده فقر مدنيه ميتلا ايدن حالت «اونلرک حياتي صورت تلقينلري در» بر مسلمانلرده ايه حياتک طرز تلقيني باشمده در . اوروپايلرک بکونکي حالت روحيه لري اوزون بر دوره تکاملک ثمرسي اولوب کنديلري ايچون مضر اولقله برابر طبيعي در . لکن مرف تقليد اولارق حياتي عين صورته تلق اتمک قالتيشان بر مسلمان ايچون مهلکدر . حالبرکه ثروت تدرج و سسي ايله بشر بر صورته آلميزه کيرمنه درعتب سفاشته دوشه جکتر محققد . بوراسي مع التأسف استابول حياتي يکري دورت ساعت تدقيه تحقق ايدر .

منابع ثروتمز «طوبدن و بردن en bloc» ايشلشک باشلارسه افراد ملنک آلبه پک چوق پاره کير . لکن بو تروتمز يوزده قايي حسن استعمال ايدمده جکدر ؟ شهبه رزک ثروته برابر تقليد دخی باشلايه چندن افراد ملنک آلبه کين ميبانک اوند دوتوزي ، قيصه بر اقامدن صوکره يه کلدبيکي بره يني سرمايه و پاردي ويره جک اوروپايلره انتقال ايدر . شوماله فراغ وانتقاله ايه بزم پاييزه دوشن انجق ضرورت وسفالت اولاجقدر .

اوله ايه ناصل ايدلم . فقر مدني ايچنیده سورونوب قالامي ! خاير . لکن تدرج و تکاملي اونومايلم وايشه «ثروت طبيعيه مليه مزي رخنه دار ايدن اسبابي» دفع اتمک باشلايلم .

بز هرخصوصه «بر ايشک علی و يمكن الاجرا» جهتي

ايرنسي کون تکرار کوردم . فقط دقت ايد . يسوردم ، نظرلرنده ده نافذ بر ادای استرحام ، دوداقلرنده دها طونوق بر کله استمداد واردی . . . کيتدکيه اوقدر يوروليور ، اوقدر خسته کورونيور . دي ، که آرتق آکلامنه باشلامشدم ، هرکجه بر تابوت آرقمنده قوشان ، چيرينان بوقادين ينه اوليه مدهش بر کيجده سرائرگاه کاشانه کوموله جک ، واونک ايچون ، وجودندن خبردار اولان بالکيز بن آغلايه جقدم .

فوق المأمول بر کوندي : متعفن بر بحيره کنده رنده داعي مرض حشرانک ، زهرلي سينکاريک صيات مديده سي ايله بيزار ؟ وجودينه آچيلان قرهملره بي تاب ، داغما اويويان بوشهر سيلکينير کي اولدي . آرتق کونش مستريح ، روزگار سرين ؛ محيط ترو . تازه صانکه کسب حيات ايتدي . خيده بارولر بياض و متبسم بارليور ؛ ييقيق بر جاريک يوکسک باجاري اوستنده ضيالر توج ايدسيور ؛ اسکي قاممارده بايزاقلر آچيلويوردي . شمدی ابدی ظن ايديان سکوت بر منبع فرياد کسامشدي . . . سواقلرده بيوک بر آز دخام ، مجنون بر شمانت واردی . قهقههه ، کره صالريني آذربان برکتله خلق قوشوشيور ، قو - شوشيوردي .

بر آن اولدي ، که بر طوفان تهاجم آقدي . . . اسکي شهرک تحت الارض مغاره لري خور داتان بر صدا يوکسادی : «کليور ! ديورلردی . قرمزي تولارله سوسلنمش بر تحت کوروندي ؛ اوستنده ينه اسکي ، کيرلي جاريه او قادي ، ياتيور کوردم . . . غالباً کوليور ، خلقی تقدیس ايدسيوردي ؛ فقط اوقدر ضعیف ، اوقدر خسته ایدی که صولوق دوداقلری اوستنده هر تبسم بر قلص موت آمیز اوليوردی ؛ يواش يواش ، آغیر صالينتيارله بيوک بر ميدانه قدر کاديلار . اطرافنه مايونلرجه چيلاق ، ضعيف انسانلر طوبيلاندي . او ، بي مجال قيملدادی ؛ اوطورمق ايتندي ؛ ضعیف مانع اولدی ؛ دوشدی . فقط سقوطني بر ايکتی تعقيب ايتدی . و او زمان مسرور بر صيحه يوکسادی :

— وطن ! ! !

سليمان بحري

اقتصاديات

فقير يي يز ؟ و فقير نه در ؟

فقري دفع ايچون نه ياغالي يز ؟

وطن مقدس ، ديانک ال محصولدار واک زياده قابل عمران بر خطمي اولديني بيلمه يوق ، بونکه برابر ، هيئت عوميه سي اعتباريله ، هنوز تروتمز زياده فقره يقين اولديشز ميدانده ، بونک تدقيق اسبابه وسيله اولن اوزره اول امرده فقرک نه ديمک اولديني آکلايلم . احتمالک فقرانک نه ديمک اولديني هرکس بيلک دعواستنده در . لکن تعريف

ييرنلش ، اسکيشدي ، اوموزلرنده آصيلي بر طوريه واردی ، که دقت ايدرم داغما بوش بولونويوردي . بو قادين کيمدي ؟ . . .

کينجه لري . . . — باقک اعصابک طونديني حسن ايدسيورم . ! خاطر اتمک بو قسمي جدآ قورقونجدر — بو غريب ، خارق العاده مملکتک خارق العاده کينجه لري واردی ،

صانکه ظلمت سپاه ، ايري ، خشين بر قارتال قنادی کي سپاه کيريلردی ؛ ايله ييلديزلي واردی ، که قاني ، مهياي تهاجم بر افاده وحشته کوزلري آجاردی . و داغما غير قابل انحلال سکوتيه شهر ، ظلمتده يازا . صهرک تماش بارديله ايرکهن خشونت مظلومه سيله بر هنديانکه اصوات کسييلردی . . . روزگارلر اوقدر متراحم ورود ايتديکي حالده قيريق دوکوک آماده سقوط صجاقلرده ، رطوبتي ديوار قوغو قلرنده بر نفحه واپسين اولوردي ، اوقدرکه سکوننده بر سرويونک چيلاق داللري قاقيرداتهرق خيشلدايدني طوياردیکر . بعض آقشام جوازي سير ايدرم : اسکي بر جالرده ، ويران قلعه لرده بر مشعل اسرار توتردی ، صانکه افکلرک آرقمنده چيتنيلک داللري صاللايه قرا کلقلرده بريني چاغير کي اولوردي ، بوسس اوقدر مختز ويني کليدي که بر اولو دوداقلرينک قولاقترمه تماشني حسن ايدرم .

و قويو بر سيس ايچنده هراو بر تجربه کي سونوک قنديلريله اوزاقلاشير و کومولوردي . بکا اويلاه کليدي که او رطوبتلر حشران ديوارلردن آتش بوجکلي کي کاه کاه آچايوب قبانان بر کوز واردی ،

سواقلرده ايله بر استحضار غريب حسن اولونور . دي ، که ظلمتده مطلقا بر وقعه ، بر حادثه سحرآمیز کجه کيفي توهم ايدردیکز ، روزگارلر بورايه قدر کليز (داللرک کناريه ، بخره اوکلرينه ديزيلر ، بربري ايتيرک صيره لانان اوروجکلر کي انجه ليفي قوللري تحريك ايدمده باقشيلر ، فيصيلدارلردی . ناکهان سواق باشنده برکتله سپاه حاصل اولوردي . قور قاردم . آرتق قاجق ، کورمه مک ، آکلامه مق ايتردم . فقط باجاقلرده قوت قالاازدی ، و متجسس ، بي حرکت — کيتدکيه ياقلاشان هيولای حرکت باقاردم . ايشيقلر سوز ، روزگار صوصار ؛ سکوت اويو . شوردي . . . اوکدن قوزي کيکلري آهنگدار ترانه لره طيقيرداتهرق بر جوق قديدلر ، خياللر کچردی . — هر درينک اوموزنده بر تابوت بولونوردي ؛ او قدر موتاي و بر سکوت حرکت ايدرلردی ، که بر رويای اموات کوريورم ظن ايدرم .

بر مدت صکره سواق ينه بوشاليردي قرا کلقلده بيلم نصل اولوردي ، کيرلي جازندن ضيادار قانار آقان اوقادين ينه ظاهر اولوردي ، سکوننده چيلاق آياقلرينک رطوبتي طور اقلرده چيقاردني بوغوق صدای ايشيديرم ؛ اوموزلري آکر ، خينجقره خينجقره قوشاردی . بو قادين بلکه بر والده بر معشوقه ، بر همشيره ایدی ! .